

Derimod forekom det mig, at Forbundsforhandlingerne i Aar paa et andet Omraade, som altid har vakt særlig Interesse her i Danmark, var af en lidet heldig Karakter. Det, jeg tænker paa, er Drøftelsen af Afrustningsforslaget. Saa vidt jeg skønner, førtes denne Drøftelse i Aar ind i et Spor af den Art, at det, hvis Forhandlingerne føres videre ad dette Spor, vil have uheldige Virkninger, medens Resultatet, hvis dette ikke sker, kun vil være, at man har spildt en Del Tid. Det, jeg tænker paa, er de Planer om at bygge op mellem Staterne som Grundlag for Rustningernes Nedsættelse en Samling af Garantiaftaler, som skulde omfatte en større Del af Forbundets Medlemmer. Disse Planer førtes frem af en Mand, der var dybt optaget af Ønsket om Rustningernes Indskrænkning, nemlig Robert Cecil, som en Art Indrømmelse overfor franske Stemninger; men det forekommer mig, at der ikke er Grund til at ønske, at dette Grundlag skal blive det, der anvendes under Arbejdet paa dette Omraade. Hvis man opnaaede saadanne Aftaler, vilde utvivlsomt — og det fremgik tydeligt af Forhandlingerne i Genève, hvilket ærede Medlemmer vil vide fra det ærede Medlem Hr. Moltenses Udtalelser — de nordiske Stater blive staaende udenfor disse Garantiaftaler, og sikkert vilde ogsaa Svejts og Holland blive staaende udenfor. Det, der vilde ske, var altsaa, at der indenfor Forbundet dannedes en Art nyt Forbund, bestaaende af de tidligere allierede Magter og maaske enkelte andre. Det vilde blive en Art Opløsningstilstand, der indtraadte indenfor Folkenes Forbund, hvis man virkelig skred videre frem ad denne Vej, men Sandsynligheden er vel ogsaa for, at det kun er en Tanke, der har været udkastet i Aar, og at den eneste Betydning af den Behandling, der nu skal finde Sted i det kommende Aar indenfor snævrere Kredse, vil blive den, at det viser sig, at denne Vej ikke er farbar.

Jeg haaber da, at man vil vende tilbage til en Behandling af Rustningsspørgsmaalet paa det Grundlag, som synes mig det eneste praktisk anvendelige, nemlig en direkte Forhandling om Maksimumsgrænsen for de enkelte Staters Rustninger, en Drøftelse paa Grundlag af bestemte Tal angivende Hærenes Størrelse og Udgifterne. Grundlag herfor er for saa vidt tilvejebragt, som man har rettet en Række Spørgsmaal til de forskellige Stater om, hvad de mente var fornødent. Det er

ejendommeligt at se, at blandt de Stater, som har givet mest fyldestgørende Svar, er Magter som Frankrig og England, hvorimod Forholdet er det, at Danmark overhovedet ikke er naaet til at svare paa det Spørgsmaal, der er blevet rettet til os. Begrundelsen heraf har tidligere været den, at vi ikke havde taget vor Beslutning med Hensyn til vort Militærvæsen. Jeg maa antage, at man nu efter Lovgivningens Gennemførelse vil være i Stand til at tage den fornødne Beslutning om, hvorledes man skal svare, og at dette maa kunne finde Sted i Løbet af en kortere Tid.

Men i denne Forbindelse vil jeg gerne udtale det Ønske, at man, naar Danmark skal besvare det til os rettede Spørgsmaal, ikke nøjes med at henvise til de vedtagne Love, men ogsaa overfor Folkenes Forbund fremlægger Oplysninger om de Forslag, der har været stillet fra de forskellige Partiers Side, men som ikke blev gennemført. Og jeg vil udtale Ønske om, at Svaret bliver afgivet efter en forudgaaende Forhandling med Repræsentanter for Rigsdagen. Det er et Spørgsmaal af stor Rækkevidde for Danmark, og der vil være Grund til, at de forskellige Retninger indenfor Rigsdagen er paa det rene med Karakteren af det Svar, der bliver givet. En Form for Forhandlingen mellem Rigsdag og Regering derom vil det være Regeringens Sag at finde. Foreløbig staaer vi jo uden det Udvalg, vi drøftede i Fjor, og det fremgik ikke af den højtærede Udenrigsministers Udtalelser, at han har i Sinde at fremsætte det Lovforslag om et Mellemed mellem Regeringen og Rigsdagen til Behandling af udenrigspolitiske Spørgsmaal, som blev fremsat her i Tinget i Fjor.

Med Hensyn til hele Karakteren af Forhandlingerne i Folkenes Forbund kan der ikke være Tvivl om, at endnu staaer alle disse Forhandlinger i Forberedelsens Tegn. Den Række af Valg, der fandt Sted i Aarene 1918—20, skabte i alle de afgørende Stater krigsprægede Rigsdagsmajoriteter, som ikke er egnede til et frugtbringende internationalt Samarbejde, men som i det hele og store danner en Hindring derfor. Saa længe denne Tilstand bestaar, vil man kun kunne regne med, at Rammer skabes, at et forberedende Arbejde gøres, men ikke at der kommer virkeligt Liv og virkelig Styrke i det internationale Samarbejde. De Valg, der nu har fundet Sted i to store Stater, i de Forenede Stater og i England, er Udtryk for et begyndende Omslag, men endnu er dette Omslag ikke af tilstrækkelig Styrke. I England kunde vel ganske